

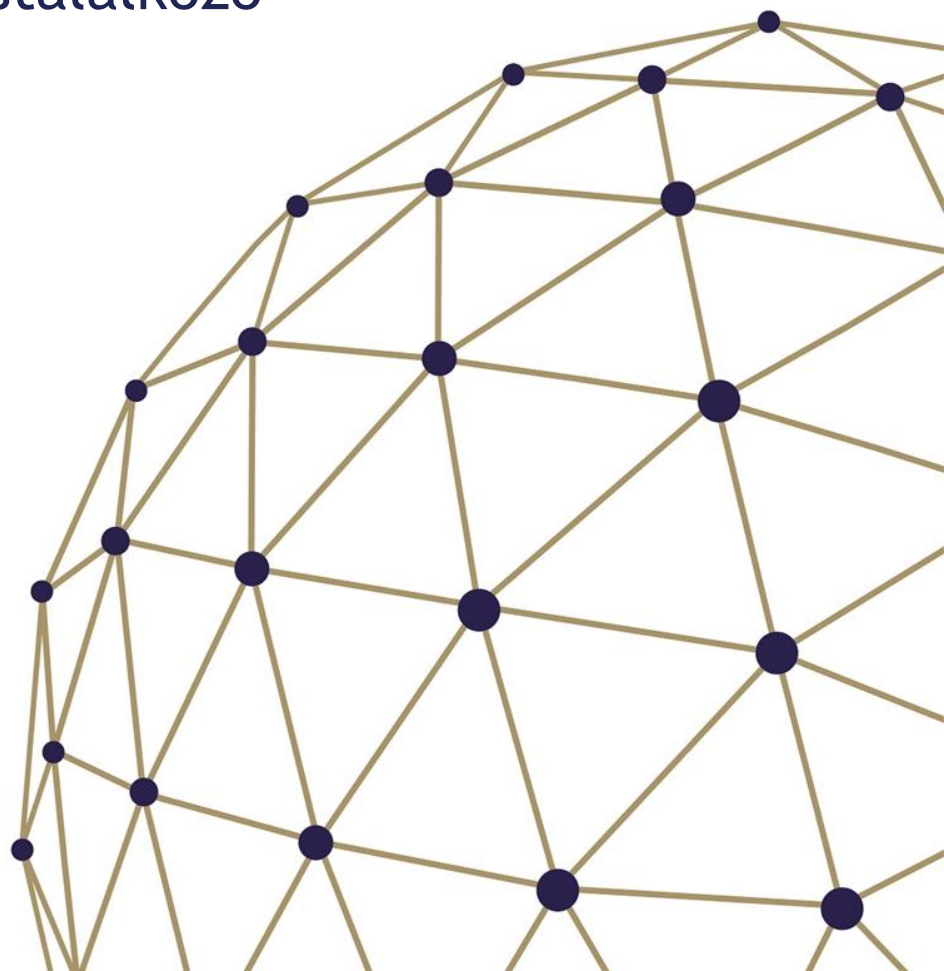
Új Világ - Kihívások és válaszok

Virág Barnabás

Ügyvezető Igazgató, Magyar Nemzeti Bank

HBLF Pénzügyi Csúcstalálkozó

2017. április 20.

Új korszak és kihívások

A kialakulóban lévő új gazdasági világrend új kihívásokat eredményezett

Demográfia

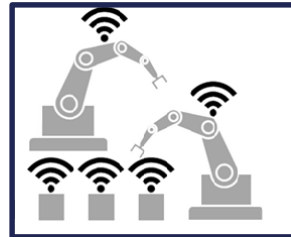

65 év felettiek aránya

2017	27,5%
2060	61,0%

Forrás: KSH

Technológiai fejlődés

Ipar 4.0

Világgazdaság

Hiperglobalizáció

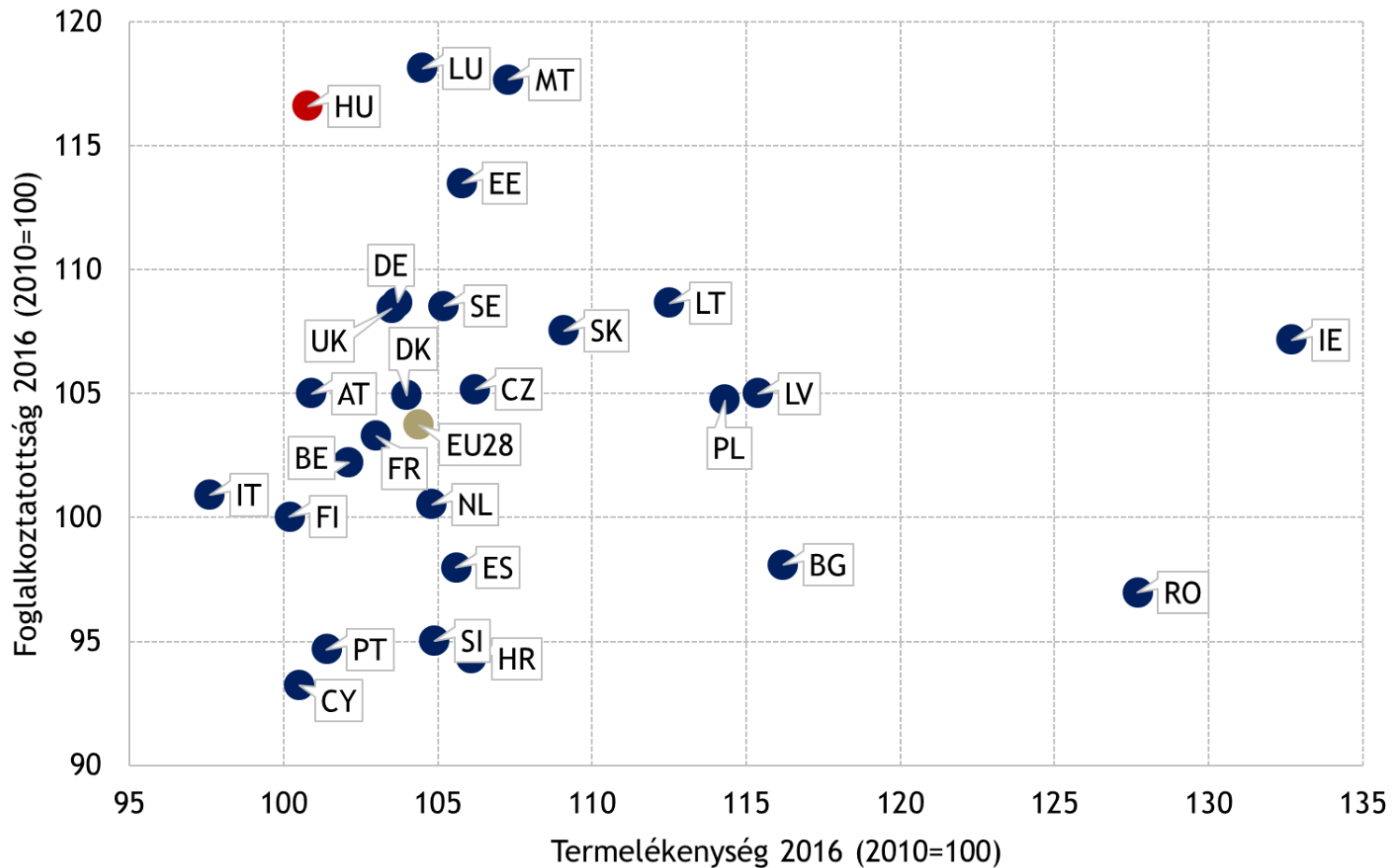
↓
Normalizáció

↓
Új lehetőségek

ELŐTÉRBE KERÜLNEK A VERSENYKÉPESSÉG MINŐSÉGI FELTÉTELEI

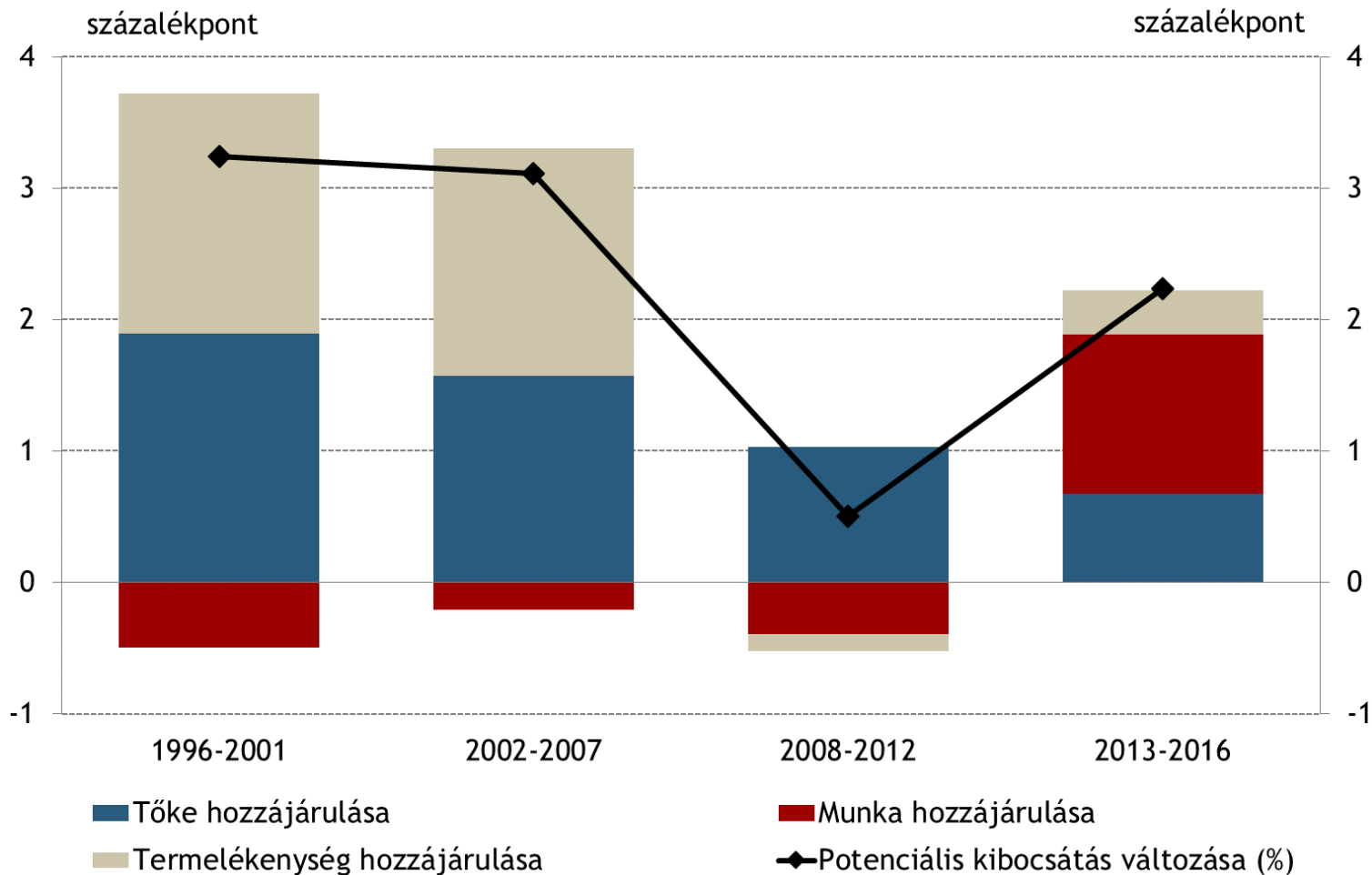
Jelentősen javult Magyarországon a foglalkoztatottság, a termelékenység azonban stagnál

Foglalkoztatottsági ráta és a munkatermelékenység változása 2010 és 2016 között Magyarországon és az EU tagállamaiban

A válság után a munka hozzájárulása adja a potenciális növekedés alapját Magyarországon

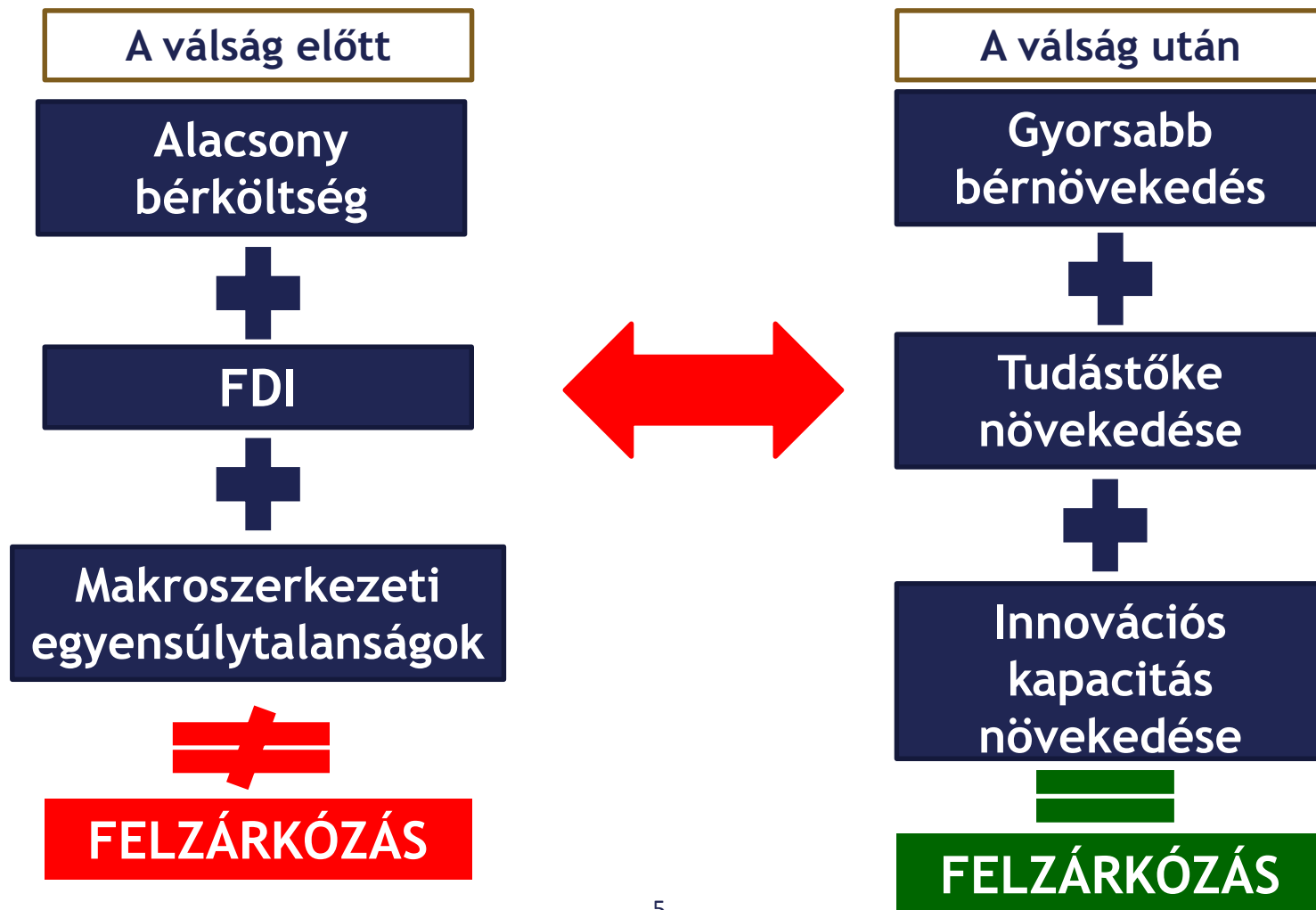

A magyar potenciális növekedési ütem felbontása egyes időszakok átlagában (A 2016. évi adat előrejelzés)

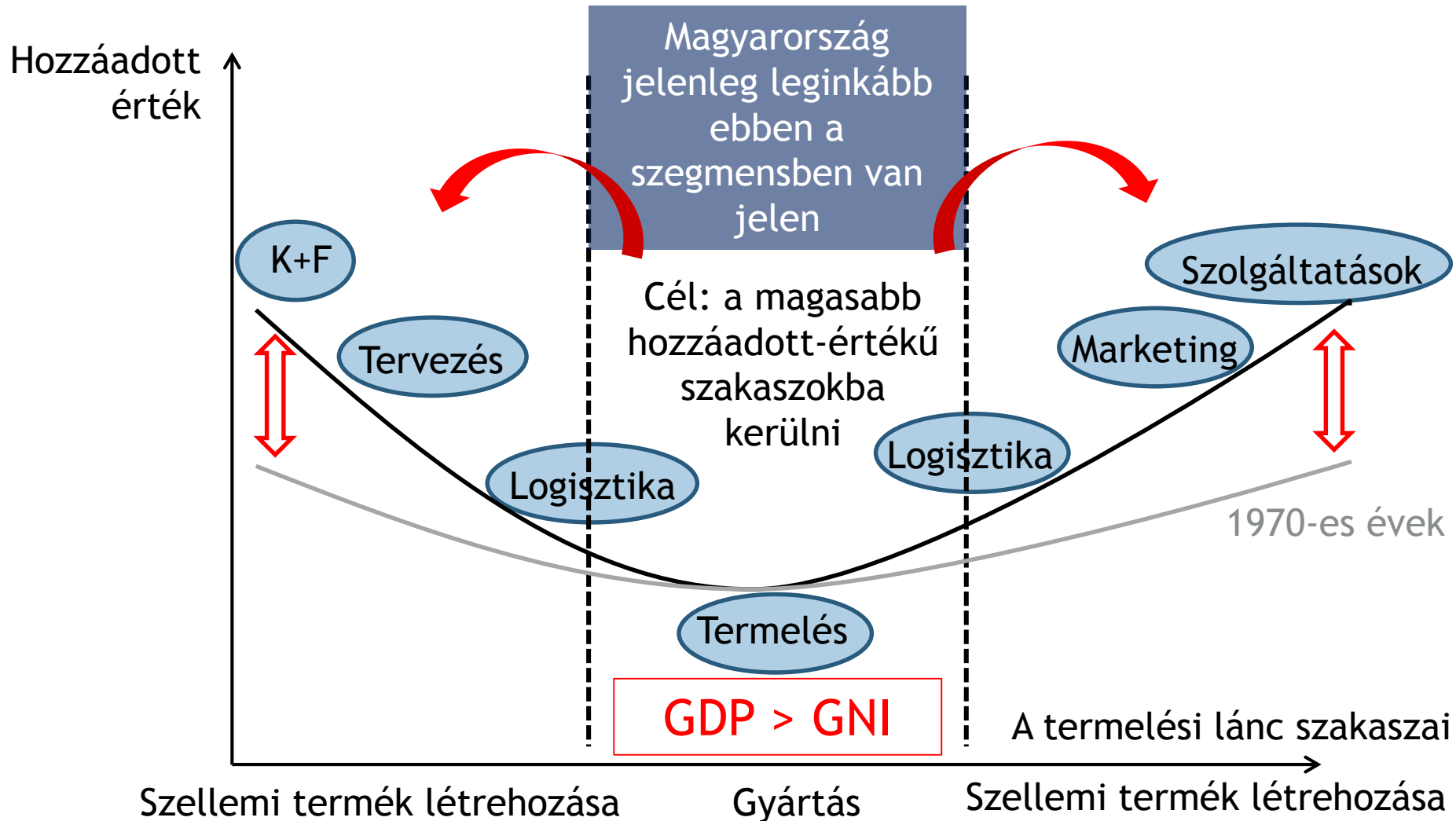
A tudás áll a modern, innovációvezérelt gazdaság középpontjában, amihez a bérfelzárkózás elengedhetetlen

VERSENYELŐNY ÉS A FELZÁRKÓZÁS ALAPJA

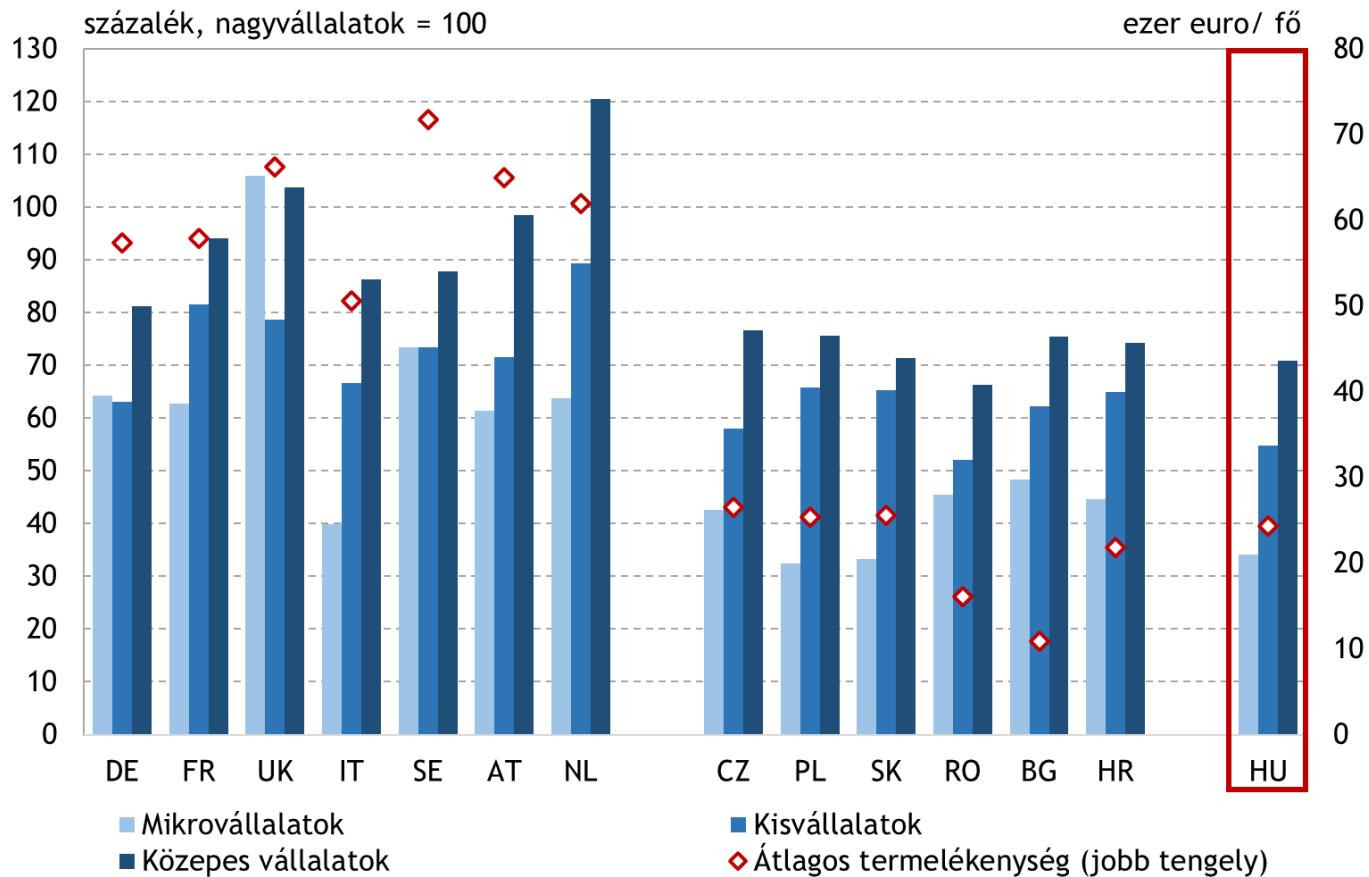
Magyarországnak el kell mozdulnia az értéklánc magasabb hozzáadott értékű tevékenységei felé

A magyar kkv-szektor termelékenységének régiós szintre emelkedése 3-5 százalékkal növelheti a GDP-t

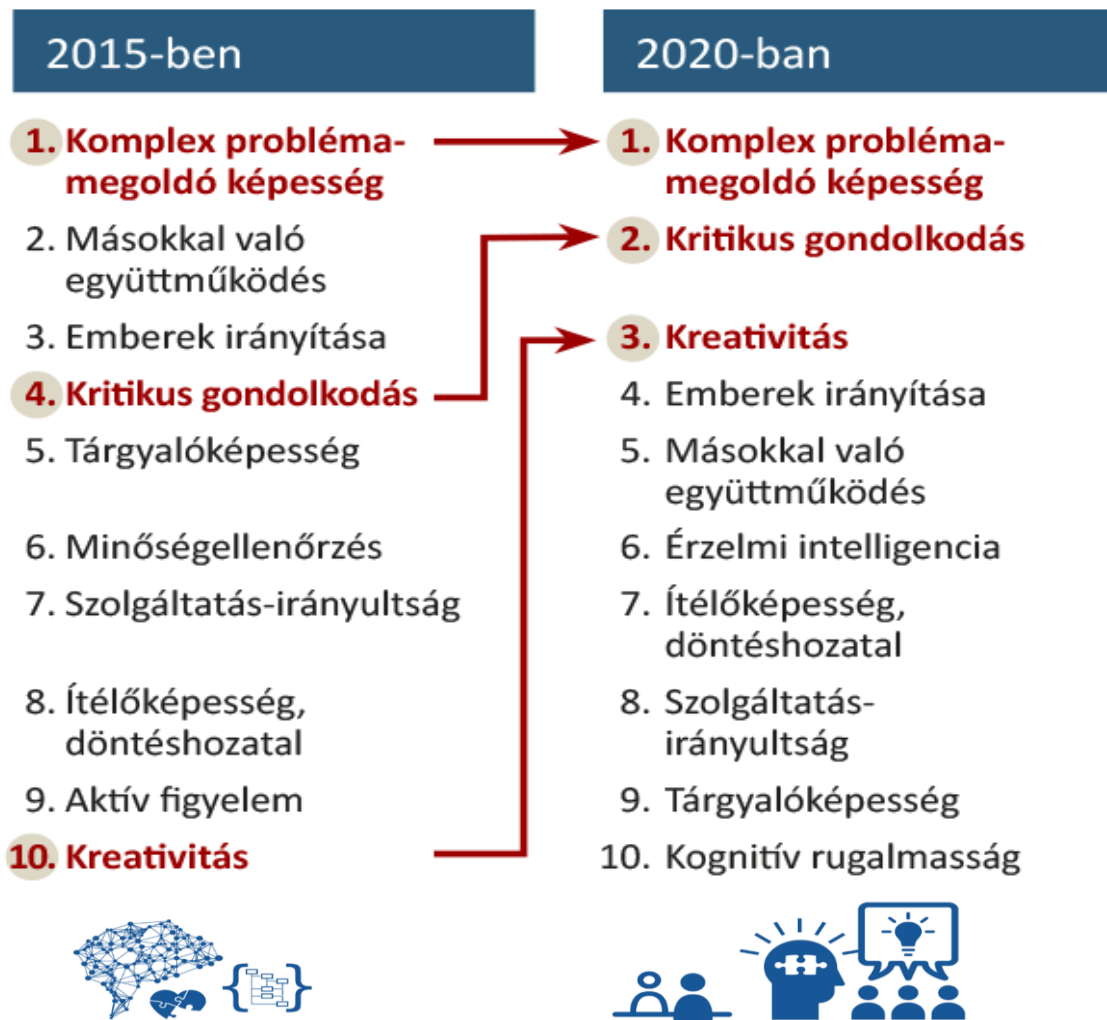
Az új ipari forradalom miatt nélkülözhetetlen a kkv-k technológiai abszorpciós képességének növelése

Munkatermelékenység a nagyvállalatok munkatermelékenységének százalékában, 2014

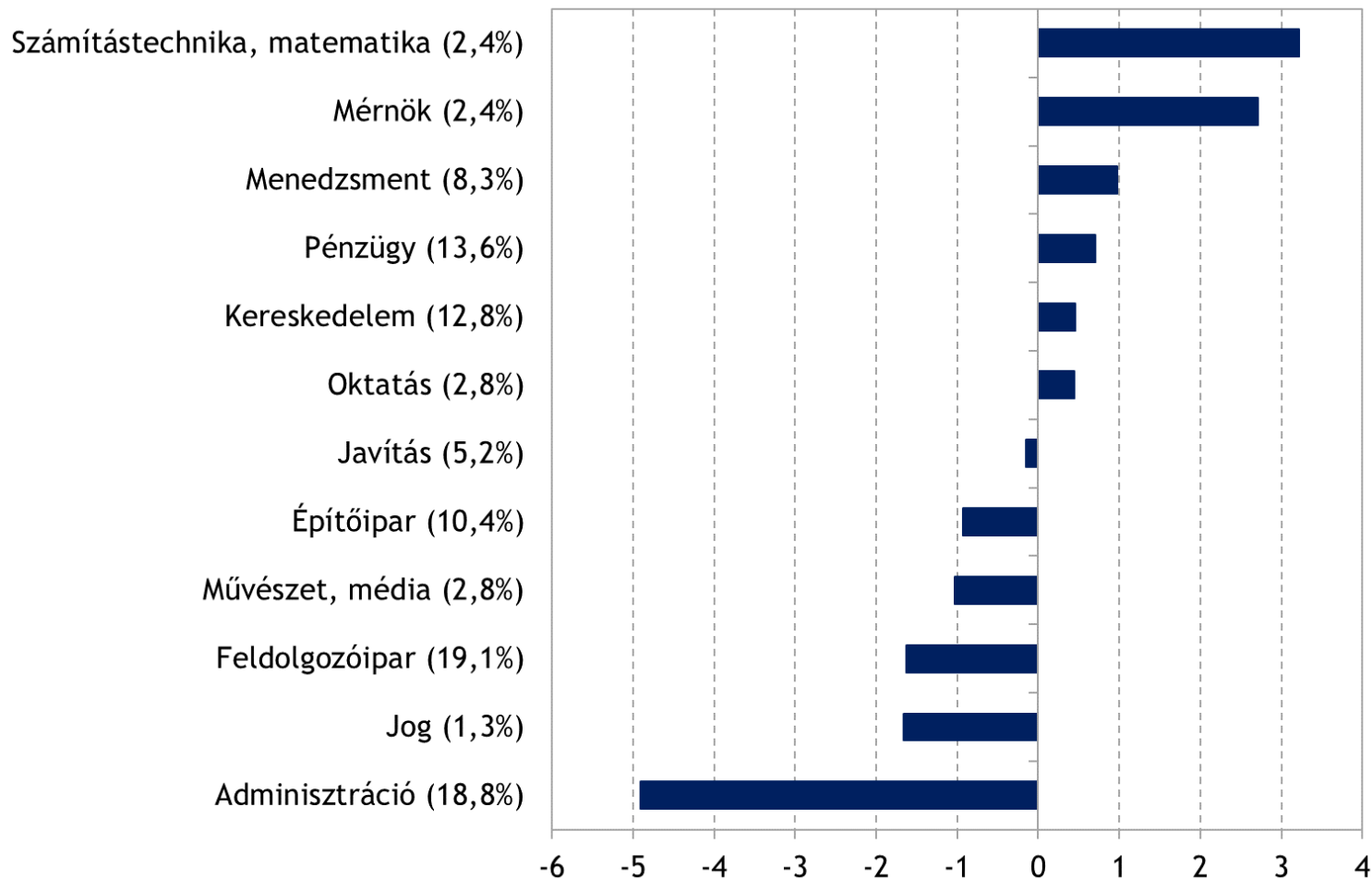
Alapvetően átalakulhatnak a munkavállaláshoz szükséges képességek

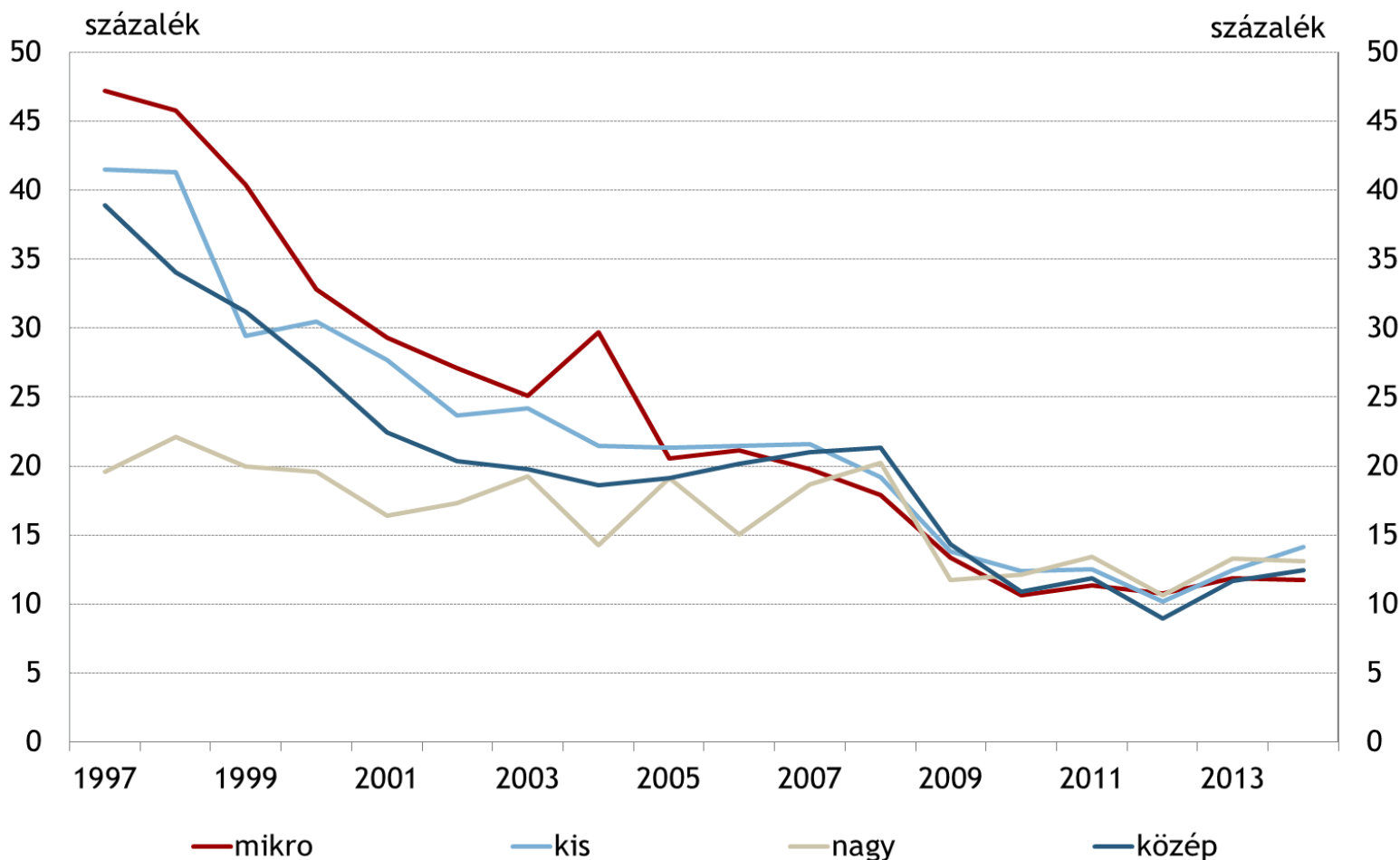
A WEF szerint 2020-ig közel 5 millió állás fog megszűnni a legfejlett gazdaságokban, a digitalizáció hatására

Foglalkoztatási kilátások az álláshelyek típusa szerint 2015-2020-ban (foglalkoztatás változása, %) A zárójelben feltüntetett értékek az egyes foglalkoztatási csoportok teljes munkaerőn belüli arányát mutatják.

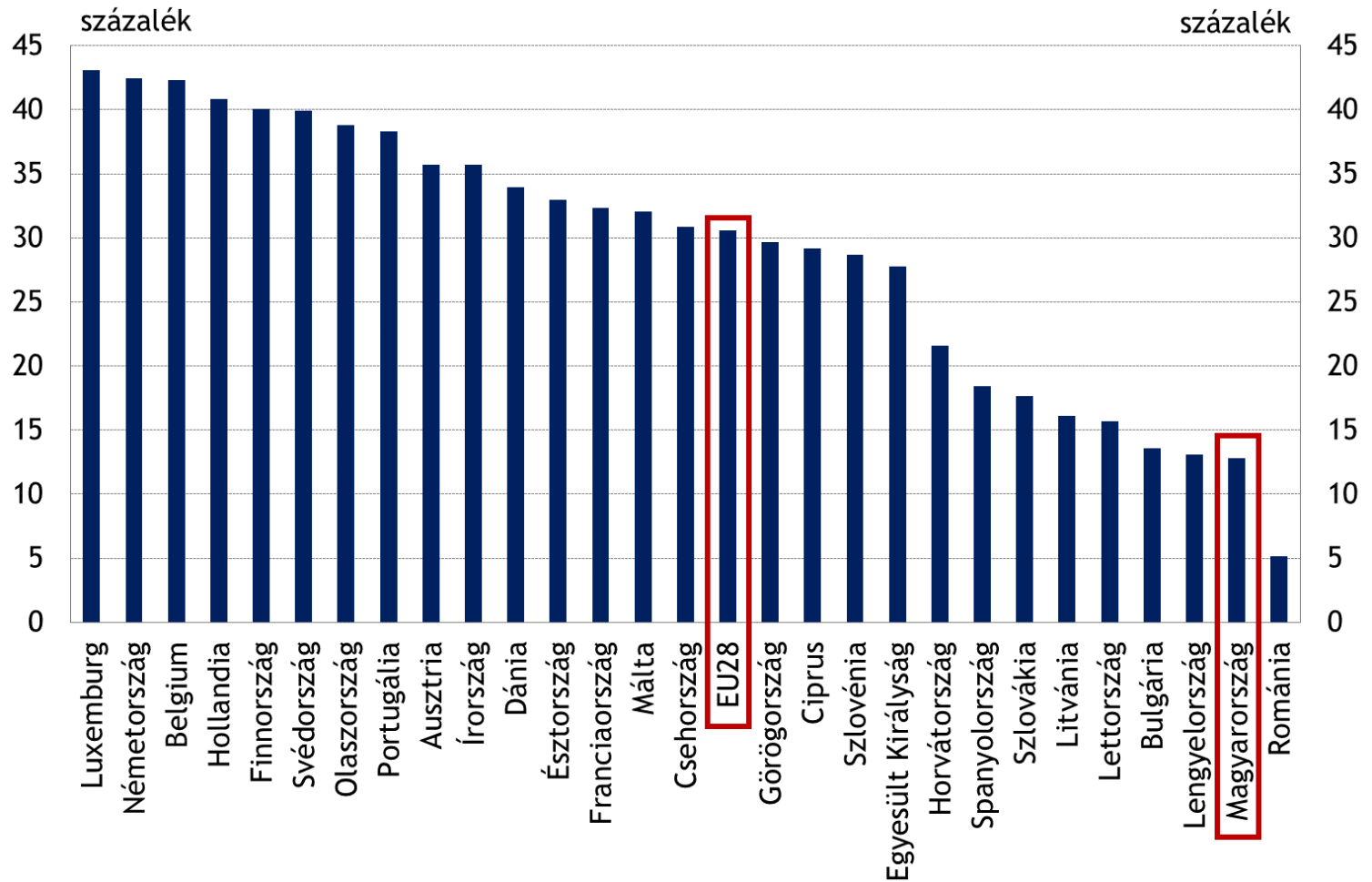
A KKV szektor beruházási rátája jelentősen lecsökkent

Aggregált beruházási ráta, vállalatméret szerint (előző évi tőke arányában, %)

A termelési innovációt folytató magyar kkv-k aránya nemzetközi összehasonlításban alacsony

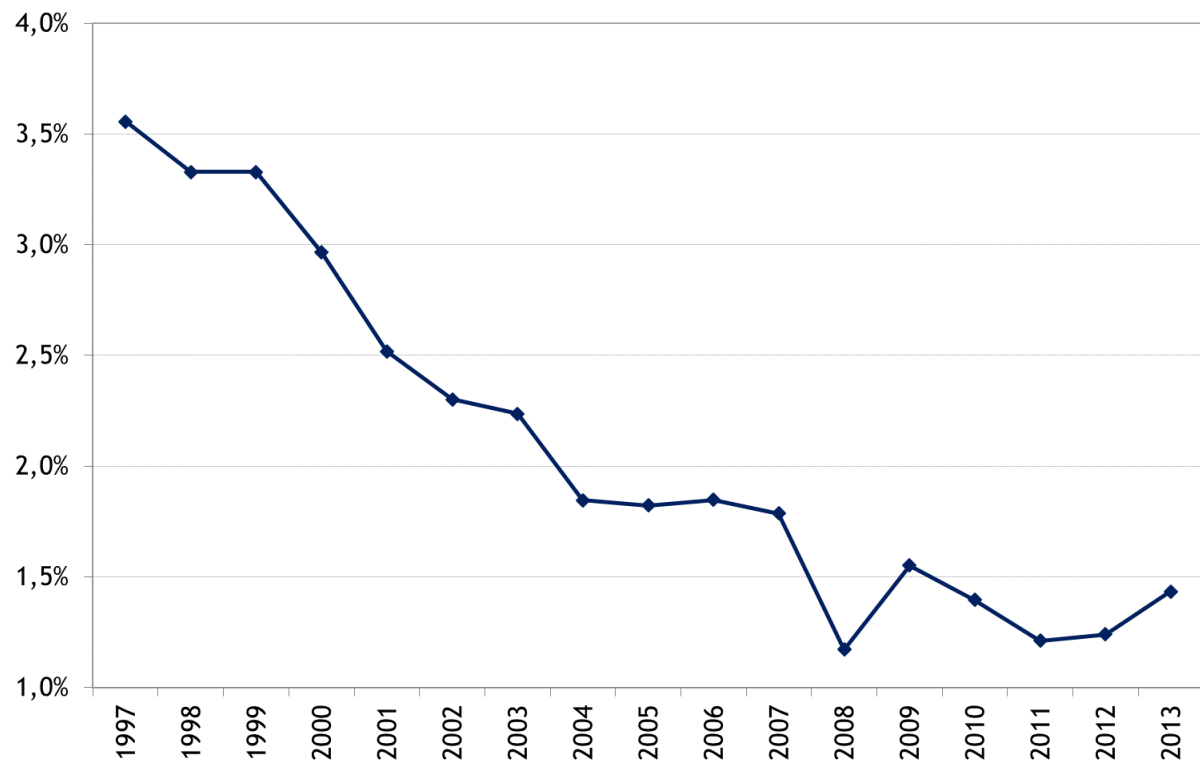

Termelési innovációt folytató kkv-k aránya az összes kkv százalékában 2015-ben

A hazai mikrovállalkozások egyre nehezebben tudnak méretkategóriát váltani

A kisebb vállalatok méret-kategóriájukból való kitörési lehetőségeit kell javítani

Szükséges feltételek:

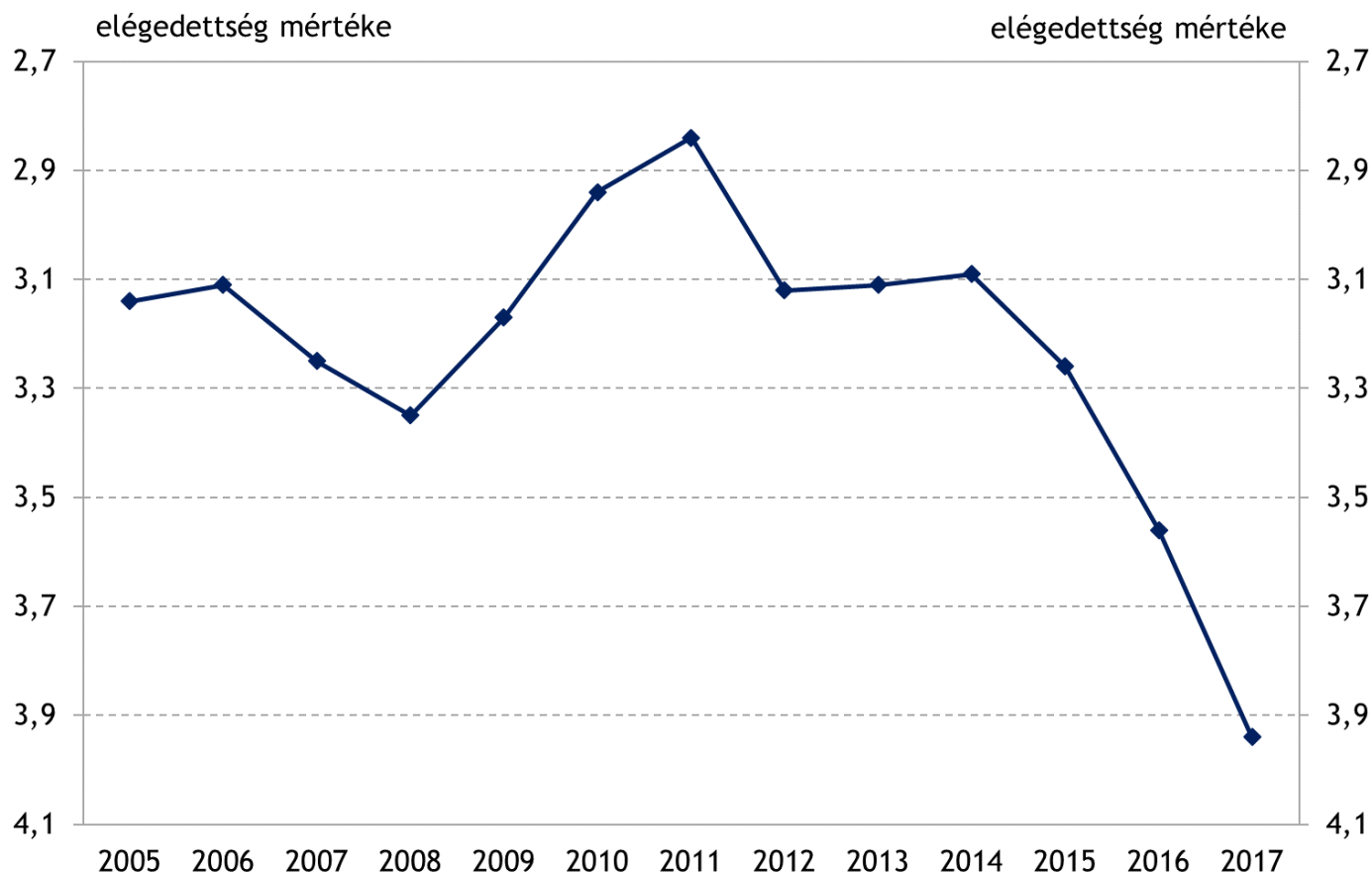
- Képzett munkaerő
- Beruházási ráta növelése
- Menedzsment képességek fejlesztése

Mikrovállalatok nagyobb méretkategóriába lépésének gyakorisága (következő évi váltások száma / vállalatszám (%))

A feszedő munkaerőpiac miatt növekvő munkaerőhiány komoly korlátja lehet a termelésnek

Magyarországon egyre fokozottabban van szükség a szakképzett munkaerőre

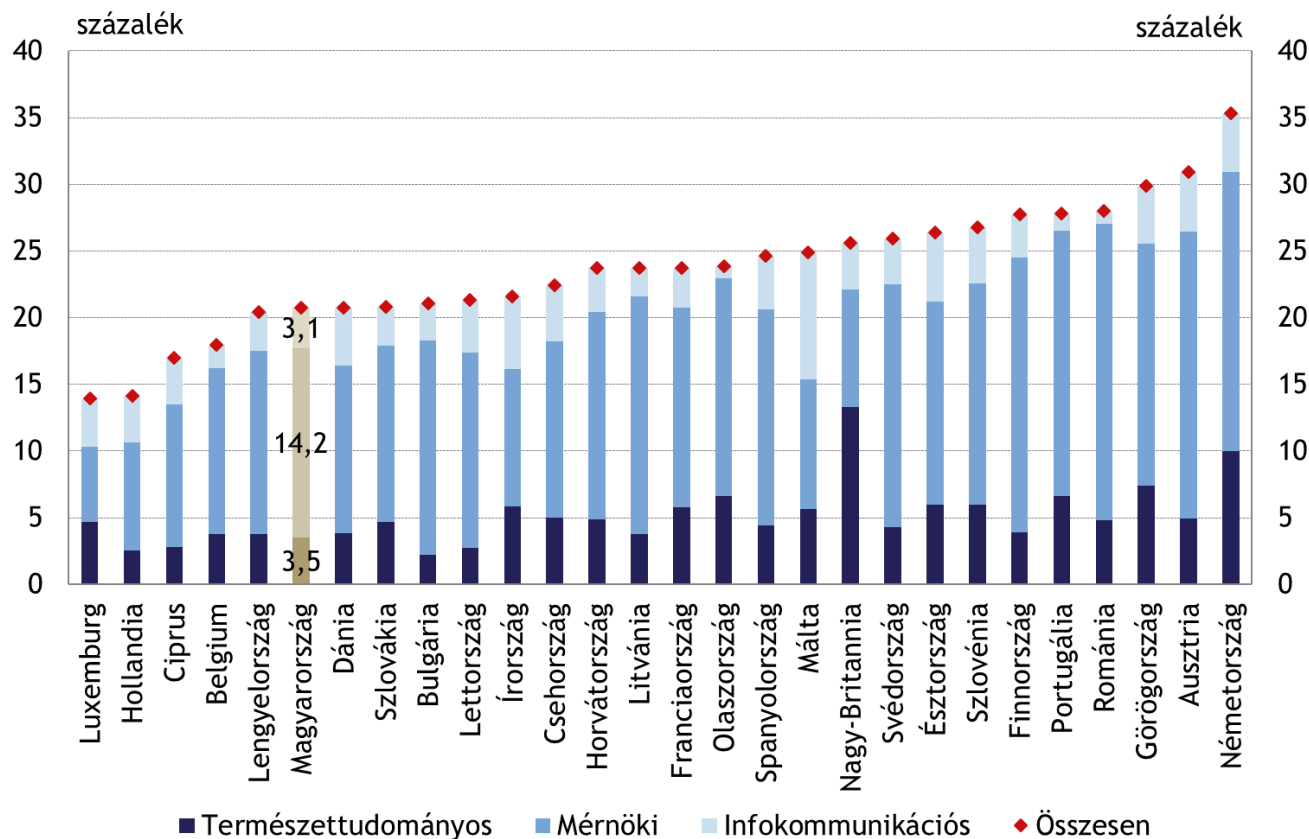

Szakképzett munkaerő elérhetősége Magyarországon (1 = nagyon elégedett, 5 = nagyon elégedetlen)

Műszaki és természettudományi végzettséggel rendelkező diplomások aránya alacsony Magyarországon

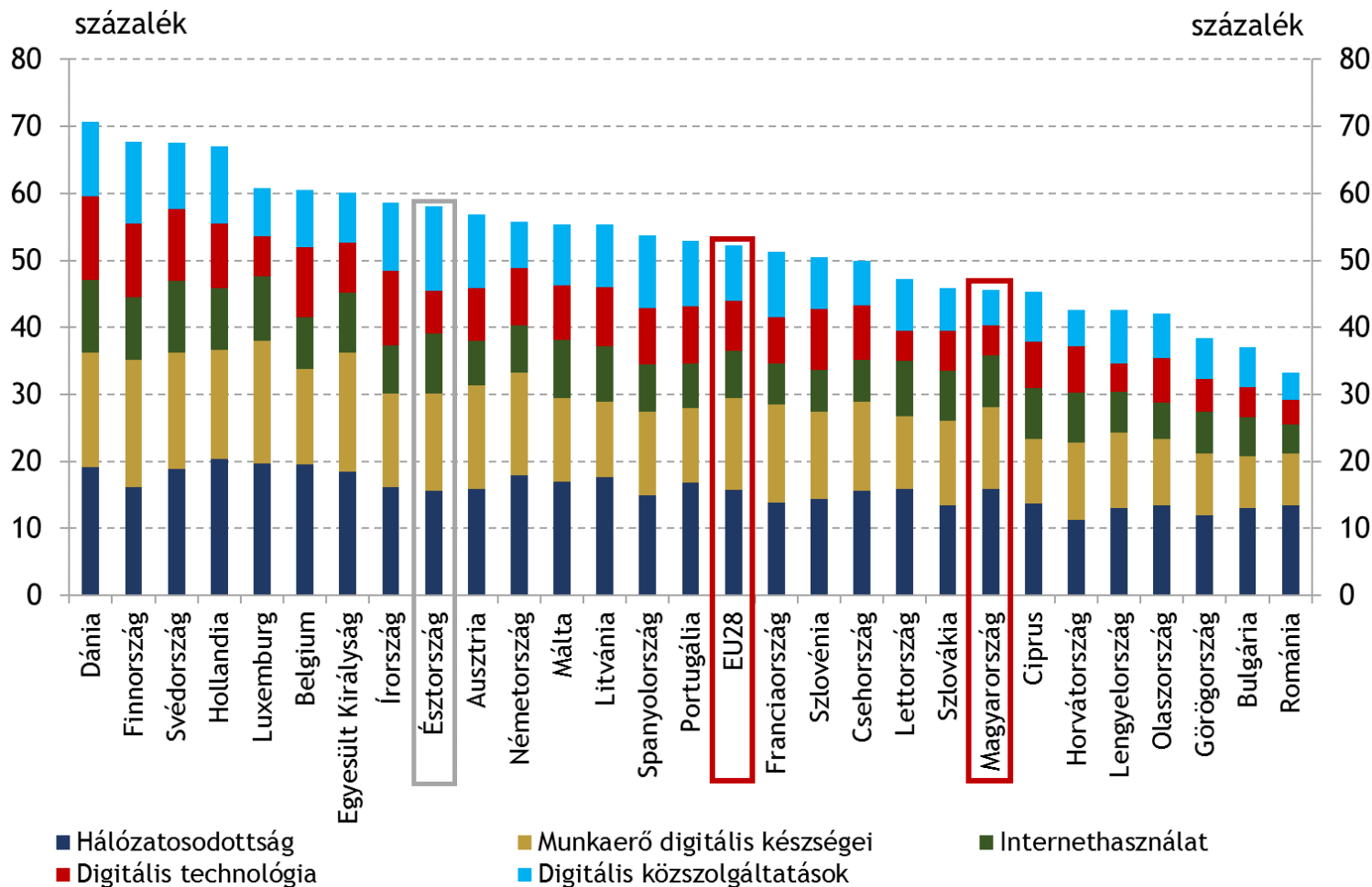
A tudás és technológia-alapú gazdaság alapja a képzett szakember

Természettudományos, műszaki és infokommunikációs szakokon végzettek aránya az összes felsőfokú diplomáson belül (2015)

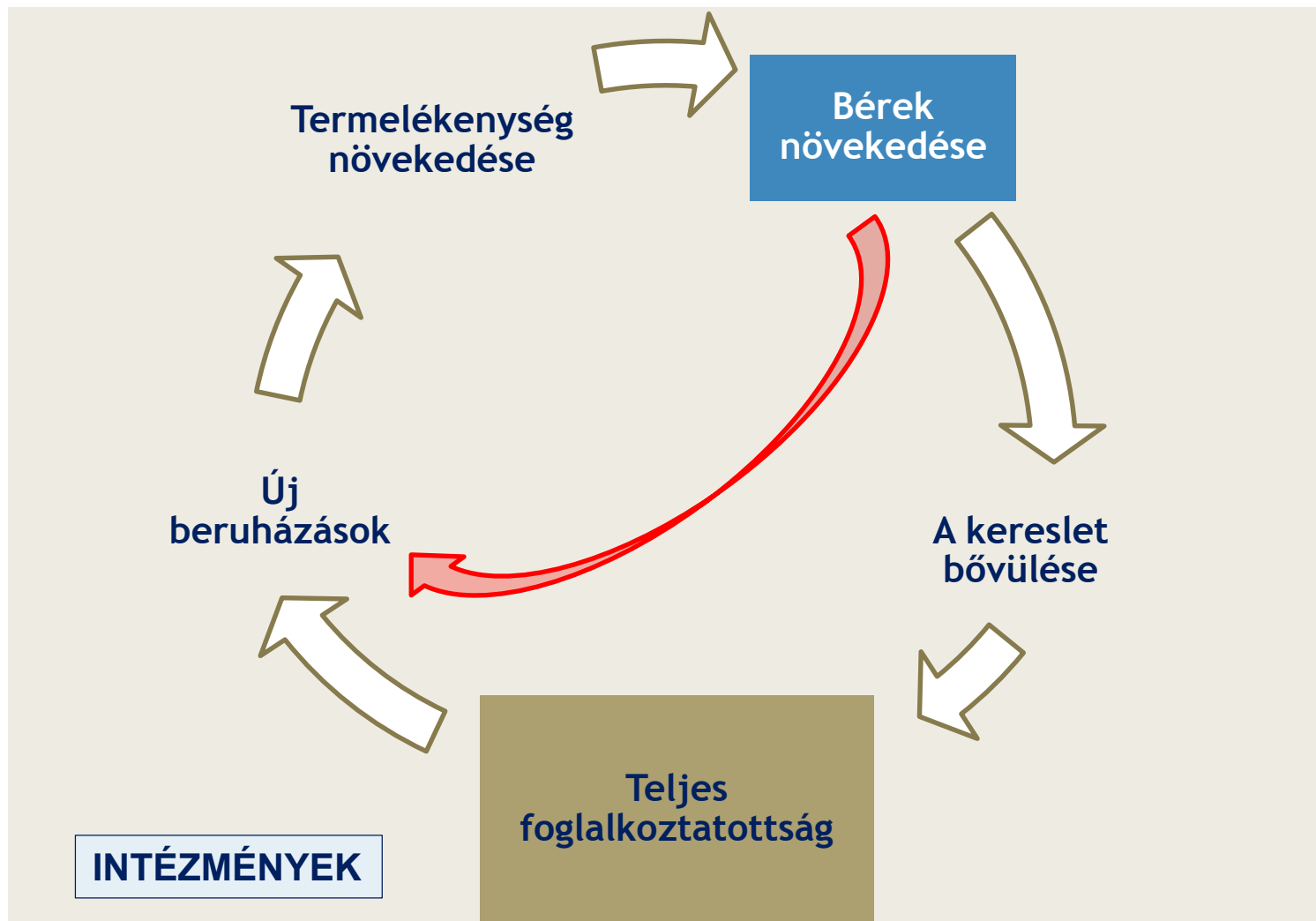
Magyarországon különösen a digitális közszolgáltatások és a digitális technológiák területén van tér fejlődésre

Digitális Gazdaság és Társadalom Index, 2017

Új modell a közepes fejlettségű országok csapdájából való kikerüléshez

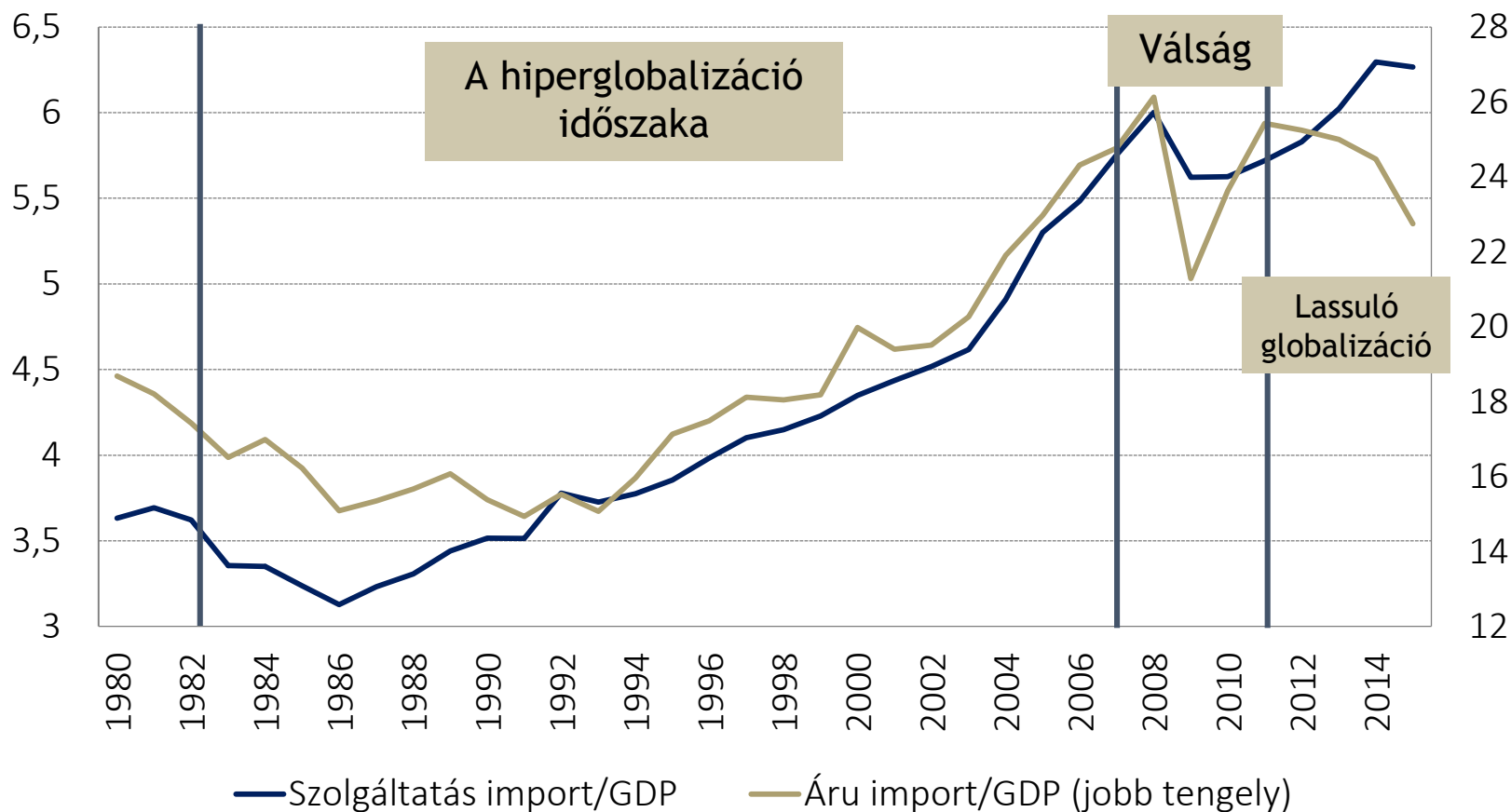

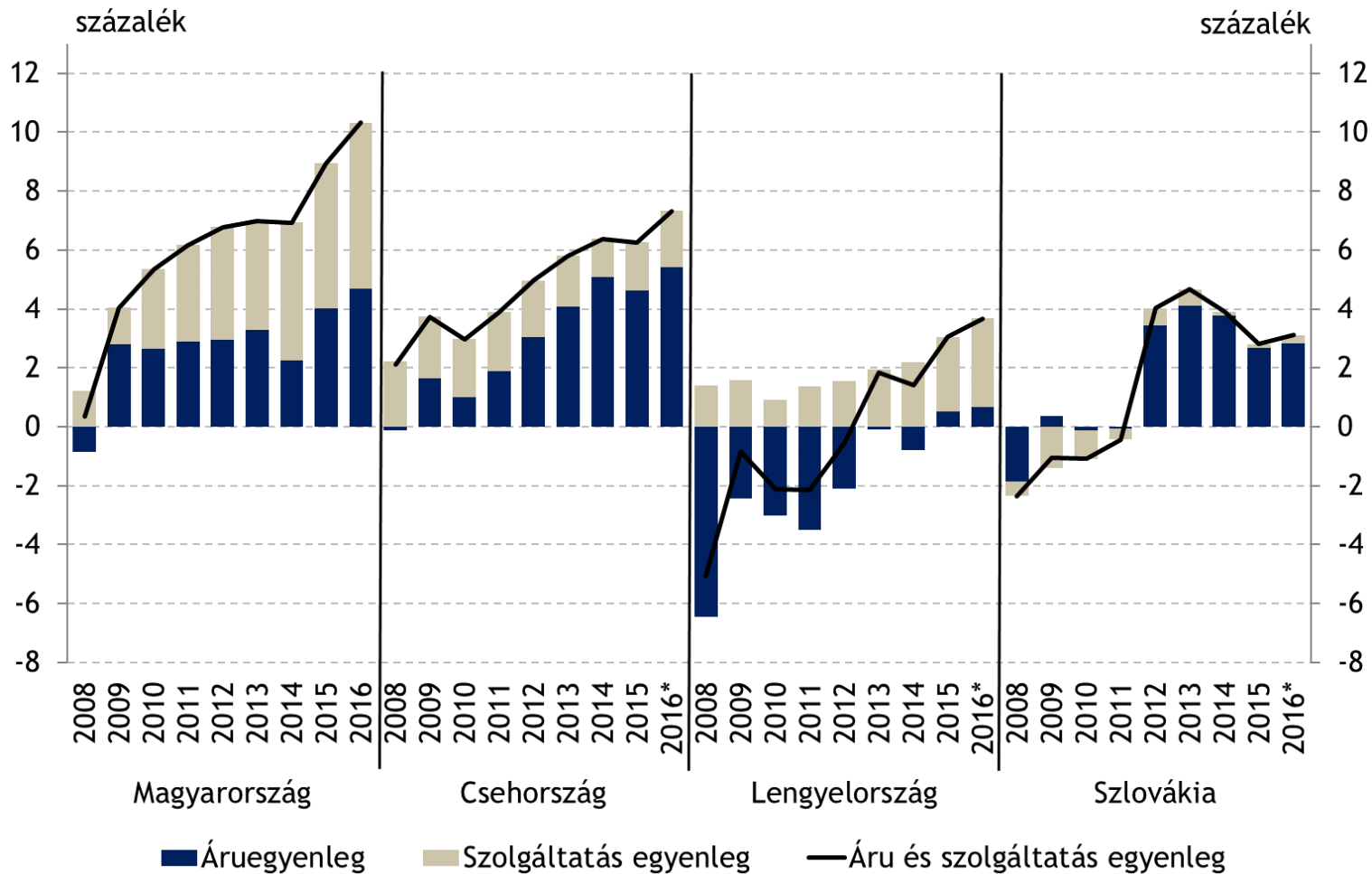
Modern szolgáltatások: új lehetőségek a globális kereskedelemben

Az elmúlt időszakban dinamikusabban növekedett, mint az áru külkereskedelem

A régiós szintet meghaladó külkereskedelmi többlet a szolgáltatásokhoz köthető

A külkereskedelmi egyenleg felbontása a V4 régióban

Forrás: MNB

Válaszok a kihívásokra

Az összetett kihívások célzott válaszokat igényelnek

**Technológia
intenzív
gazdaság**

Technológiai
adaptációs
képesség
javítása

Méretgazdaságos
termelés

**Tudás alapú
gazdaság**

Tudásintenzív
iparágak
fejlesztése

Szektorközi
együttműködés
erősítése

**Gazdaság
minőségi
feltételei**

Oktatási és
egészségügyi
reformok

Szakképzett és
magasan
kvalifikált
munkaerő

**Demográfia és
munkaerőpiac**

Támogató
családpolitika

Magas nyomású
gazdaság

Átképzések és
mobilitás
támogatása

HATÉKONY FORRÁSALLOKÁCIÓ

Az új gazdasági világrendre adott egyik legfőbb válasz a hatékony forrásallokáció

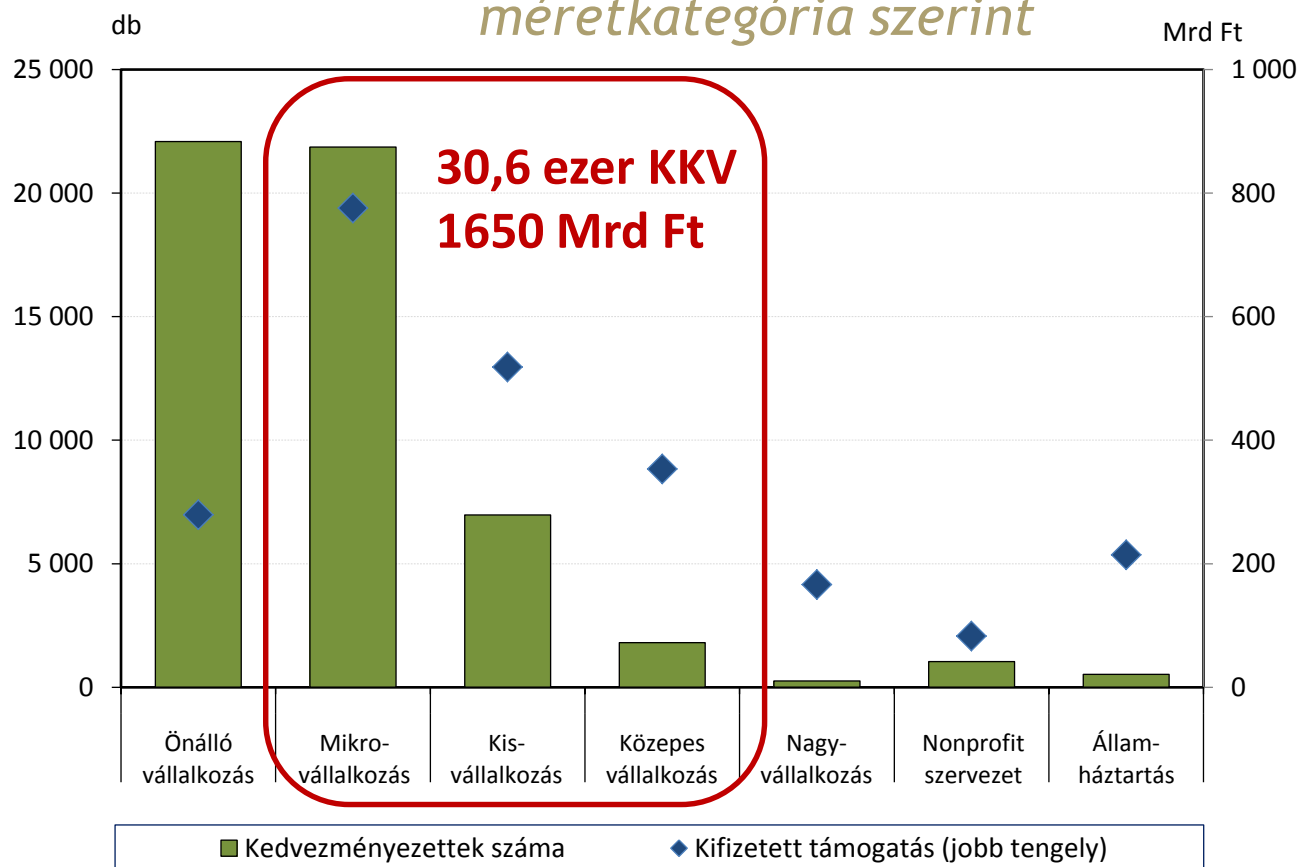

Fókuszban a közvetlen gazdaságfejlesztési célú konstrukciók vizsgálata

11 ezer Mrd Ft szerződött projekt, közel 2470 Mrd forint közvetlen gazdaságfejlesztési célú konstrukció 2007 és 2013 között

Kedvezményezettek száma és kifizetett támogatási összegek megoszlása méretkategória szerint

2007-13 EU források jelentős pozitív hatása: létszám, árbevétel, hozzáadott érték, eredmény tekintetében, de termelékenység és versenyképesség javulás nem történt

← átlagos változás →

Iparági bontásban magasak a hatások a fémiparban, továbbá jelentősek a kereskedelemben, építőiparban és az IT/ kommunikációban

Iparág

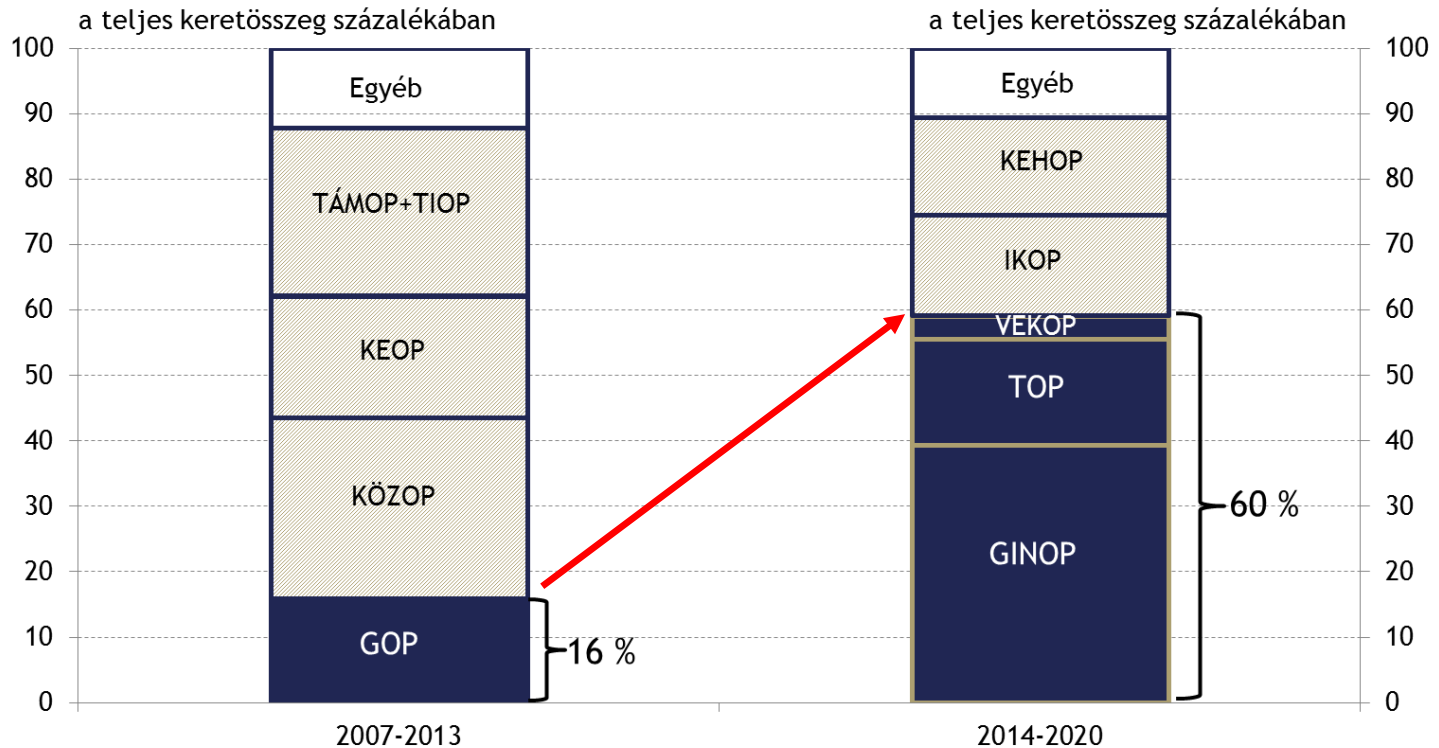
← átlagos változás →

	Létszámban	Hozzáadott értékben	Üzemi eredményben	Árbevételben	Termelékenységen	Átlagos támogatási összeg
		13 M Ft	2 M Ft	46 M Ft	Nincs / nem jelentős hatás!	17 M Ft
		2 M Ft	0 M Ft	11 M Ft		19 M Ft
		10 M Ft	3 M Ft	38 M Ft		13 M Ft
		10 M Ft	0 M Ft	7 M Ft		22 M Ft
		25 M Ft	8 M Ft	42 M Ft		23 M Ft
		3 M Ft	0 M Ft	0 M Ft		17 M Ft
		2 M Ft	0 M Ft	7 M Ft		15 M Ft

A 2014-2020-as EU források szerepe jelentős a versenyképesség és növekedés fokozásában

A gazdaságfejlesztésre szánt források tervezett aránya 16-ról 60 százalékra nőtt az új programozási ciklusban

GOP: Gazdaságfejlesztési Operatív Program
KÖZOP: Közlekedés Operatív Program
KEOP: Környezet és Energia Operatív Program
TÁMOP: Társadalmi Megújulás Operatív Program
TIOP: Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program

GINOP: Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
TOP: Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
VEKOP: Versenyképes Közép-Magyarország Operatív Program
IKOP: Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program
KEHOP: Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program

Mit várunk az EU-s forrásoktól?

A gazdaságfejlesztésre fordított támogatások aránya jelentősen (16-ról 60 százalékra) nő az új ciklusban

A forrásfelhasználás szerkezetében jelentős javulás várható

A kedvezményezett kör továbbra is erősen KKV fókuszú

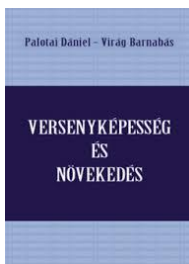
Az uniós beruházási források ne csak bővítsenek, hanem a termelékenységet is javítsák!

A támogatások ingadozásának gazdasági növekedésre gyakorolt hatása jelentős, így azt simítani érdemes

Fontos a pénzügyi közvetítés versenyképességének mérése és követése

**VERSENYKÉPES BANKRENDSZER EGYSZERRE TÖLT BE
FINANSZÍROZÁSI ÉS *TŐKEVONZÓ* KÉPESSÉGET**

A MAGYAR KONVERGENCIA A VERSENYKÉPESSÉGEN MÚLIK

**ELSŐ KÍSÉRLET AZ EURÓPAI BANKRENDSZER
FELTÉRKÉPEZÉSÉRE**

**A VERSENYKÉPES BANKRENDSZER ALAPVETŐ RÉSZÉ ÉS
ELŐFELTÉTELE A VERSENYKÉPES GAZDASÁGNAK**

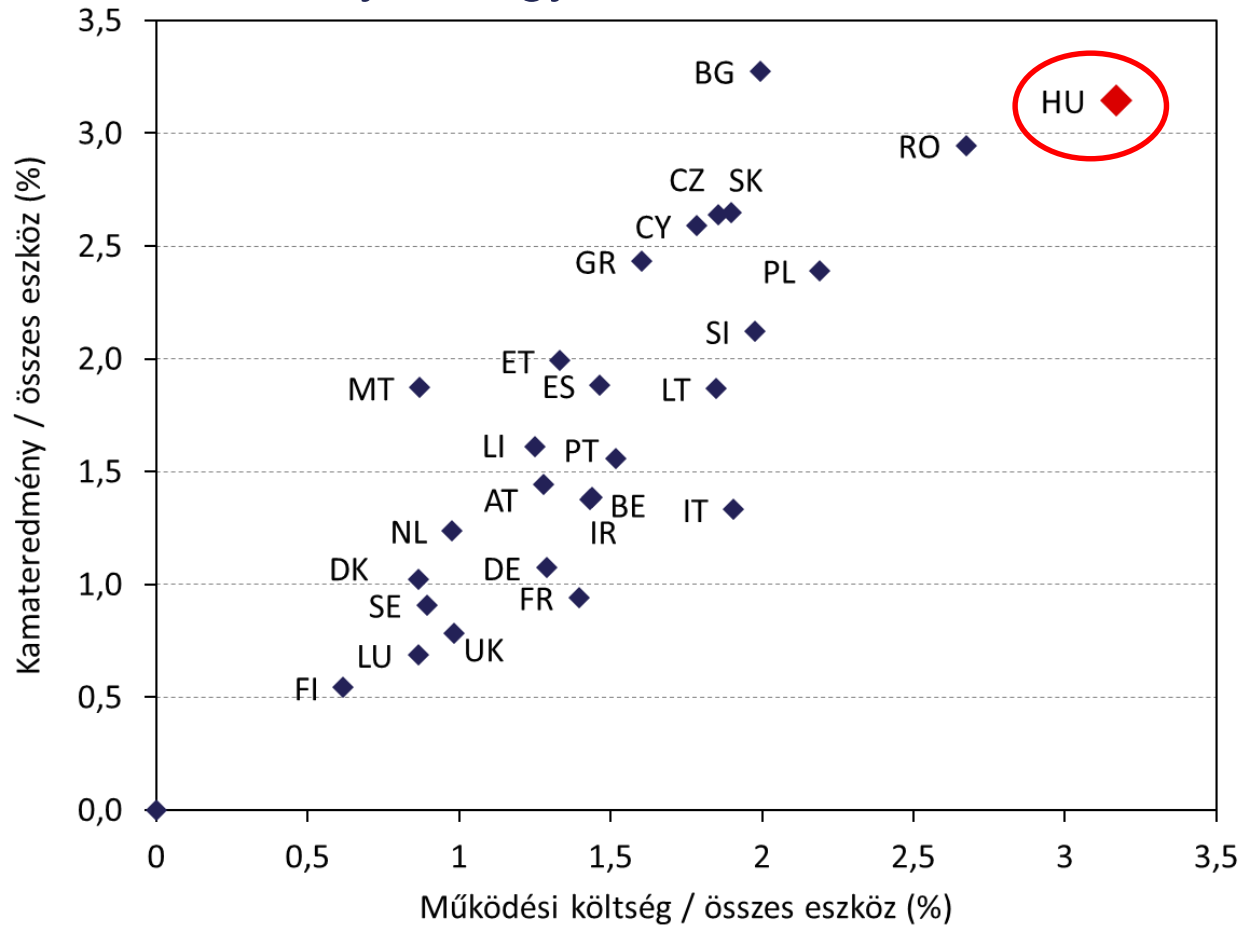
**EURÓPA VERSENYKÉPESSÉGE EGYRE INKÁBB HÁTRÁNYBA
KERÜL TENGERENTÚLI RIVÁLISAHOZ KÉPEST**

A magas működési költségek jellemzően bevételeken keresztül kompenzálhatók - ebben hazánk Európa-bajnok

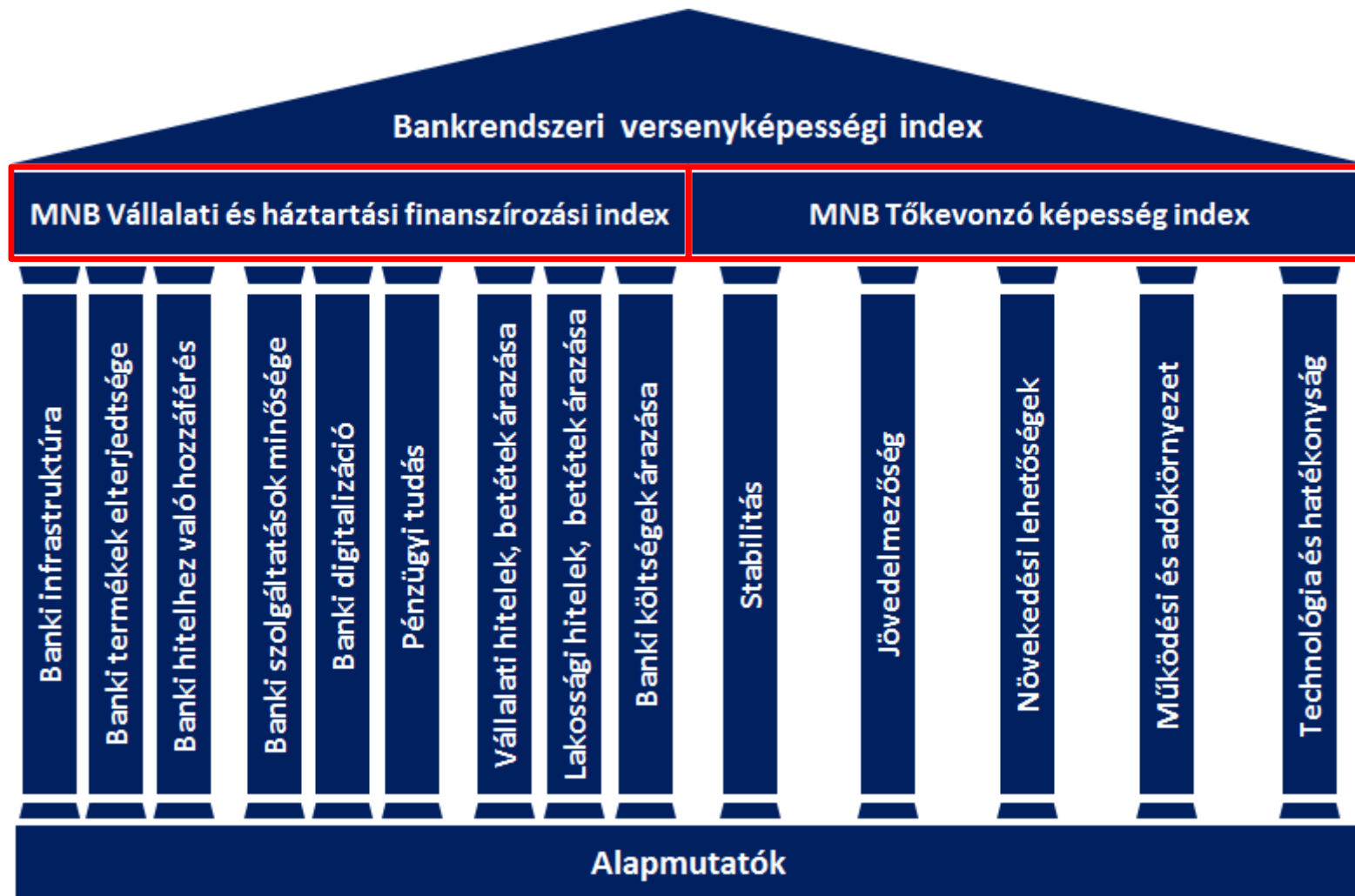
- Prekoncepció: Nemzetközi összehasonlításban drága és kevésbé hatékony a magyar bankrendszer!

Eszközarányos kamateredmény és működési költségek európai összehasonlításban

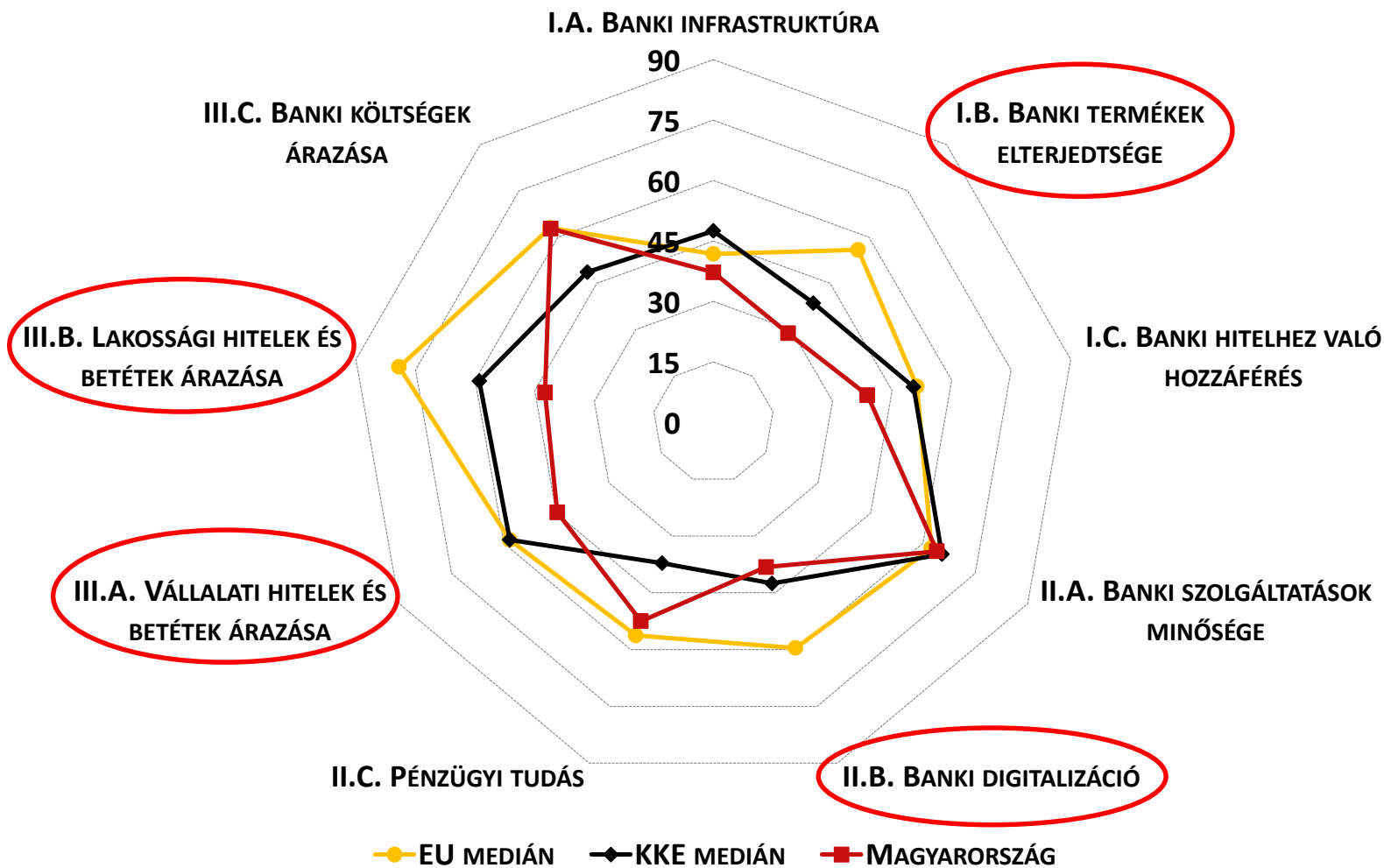
Két kompozit indexet fejlesztettünk ki, amelyek 9, illetve 5 alpillérből épülnek fel

MNB Bankrendszeri versenyképességi index felépítése

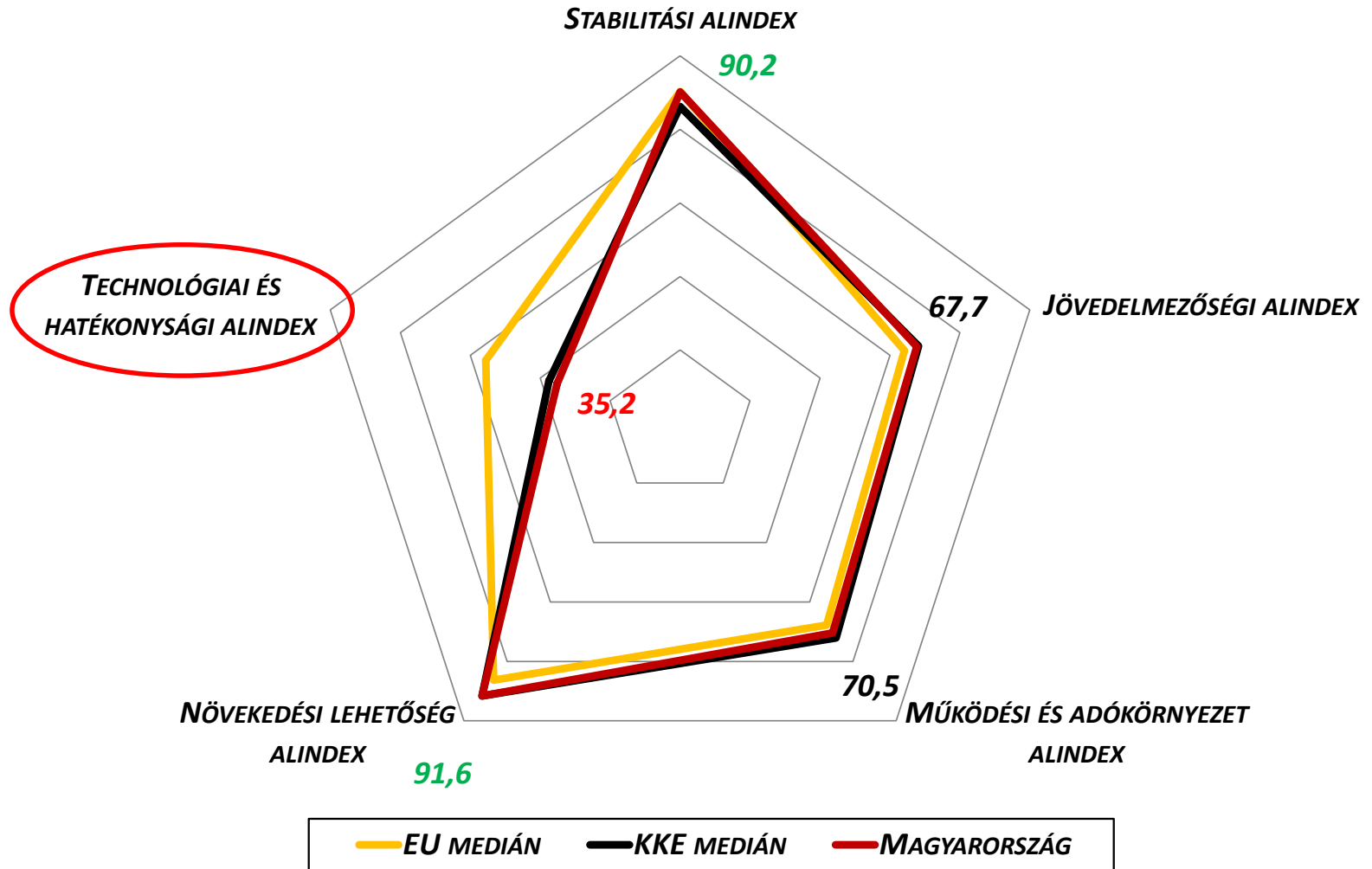
Magyarország lemaradása elsősorban az árazásban, digitalizációban és az elterjedtségben érhető tetten

MNB Finanszírozás index alpillérei alapján Magyarország helyzete

Magyarország lemaradása elsősorban a technológia és hatékonyság területén szembeűnő

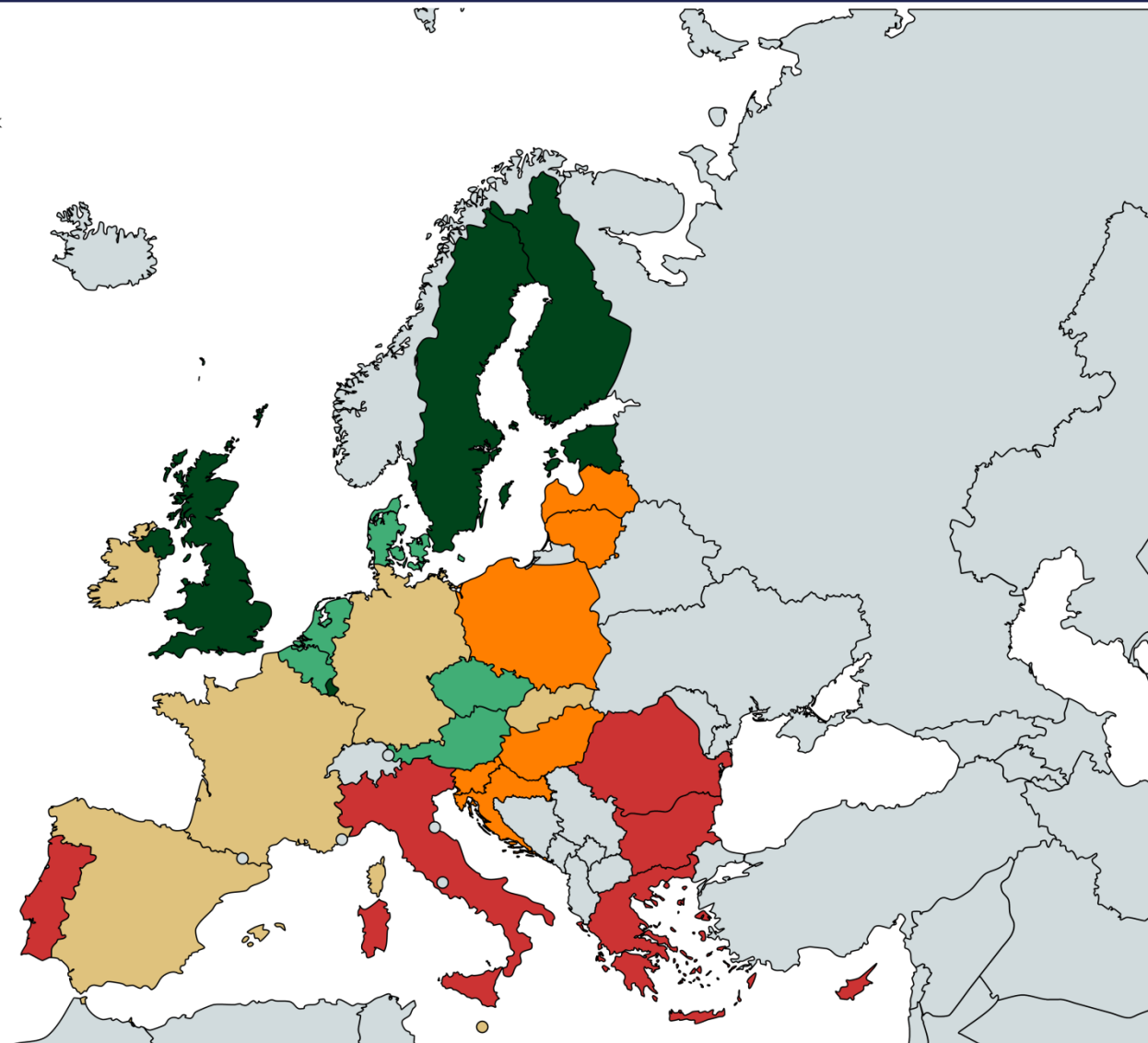
MNB Tőkevonzó képesség index alpillérei alapján Magyarország helyzete

MNB Bankrendszeri versenyképességi index alapján európai bankrendszeri versenyképességi térkép

MNB Bankrendszeri versenyképességi index

- Versenyképes bankrendszerek
- Inkább versenyképes bankrendszerek
- Közepesen versenyképes bankrendszerek
- Kevésbé versenyképes bankrendszerek
- Nem versenyképes bankrendszerek

Created with mapchart.net ©

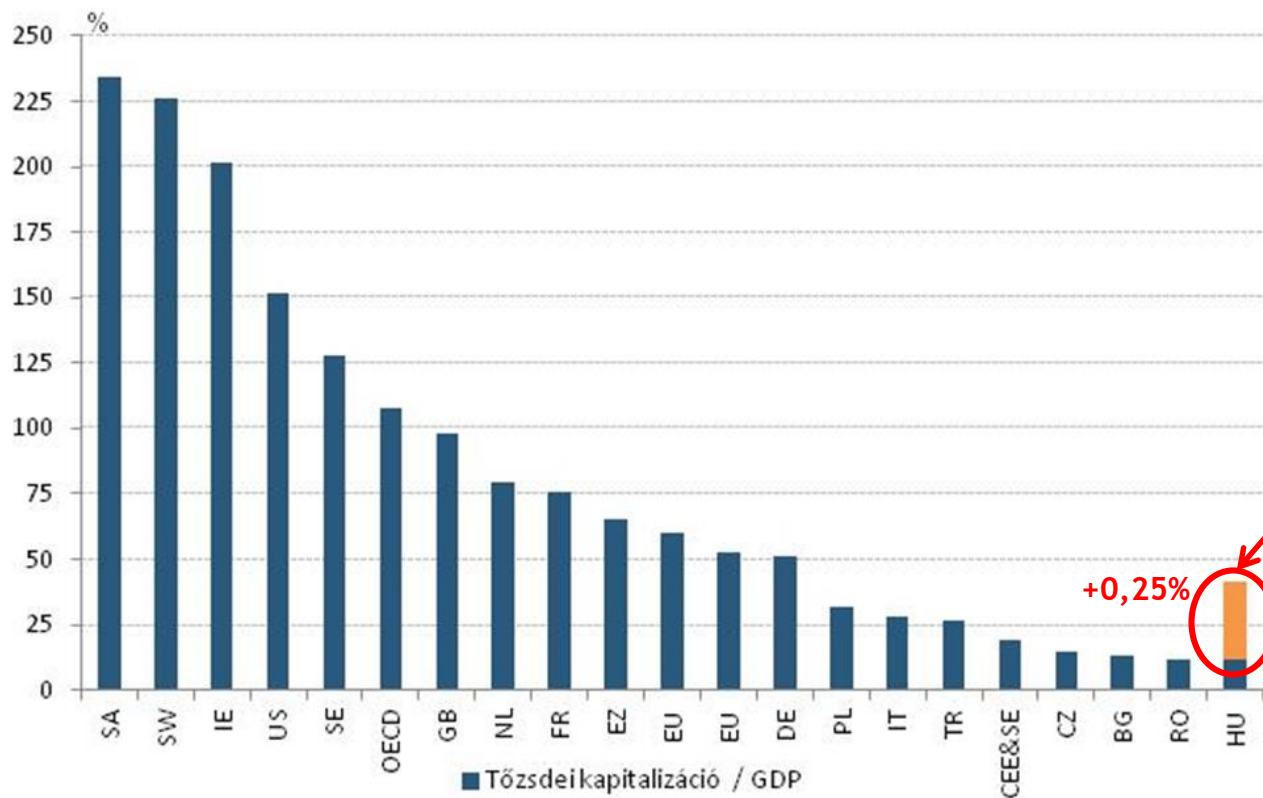
A digitalizáció több fronton segítheti a bankrendszer kihívásainak kezelését

A tőzsdei aktivitás növekedése pozitív nemzetgazdasági hatásokkal jár

Amennyiben a hazai részvénypiac kapitalizációja a tőzsdefejlesztési stratégiai céloknak megfelelően a GDP 30%-al növekszik, ami a hosszú távú reál GDP-növekedéshez 0,2-0,3 százalékpontot adhat hozzá.

Tőzsdei kapitalizáció a GDP arányában

Mit várunk a tőzsdétől?

A vállalatok forráshoz juttatása a tőzsdén keresztül

Kínálat

- KKV-k forráshoz juttatása
- Nagy likvid részvények számának növelése
- Tőzsdeképes, minőségi cégek számának növelése
- Állami vállalatok bevezetése
- Kapitalizáció/GDP növelése

Befektetői bázis erősítése

Kereslet

- A befektetői bizalom erősítése
- Részvényhányad növelése a hazai lakossági és intézményi portfóliókban
- A pénzügyi kultúra fejlesztése
- Aktív nemzetközi jelenlét, roadshow-k

A piaci szereplők aktivitásának növelése

Likviditás

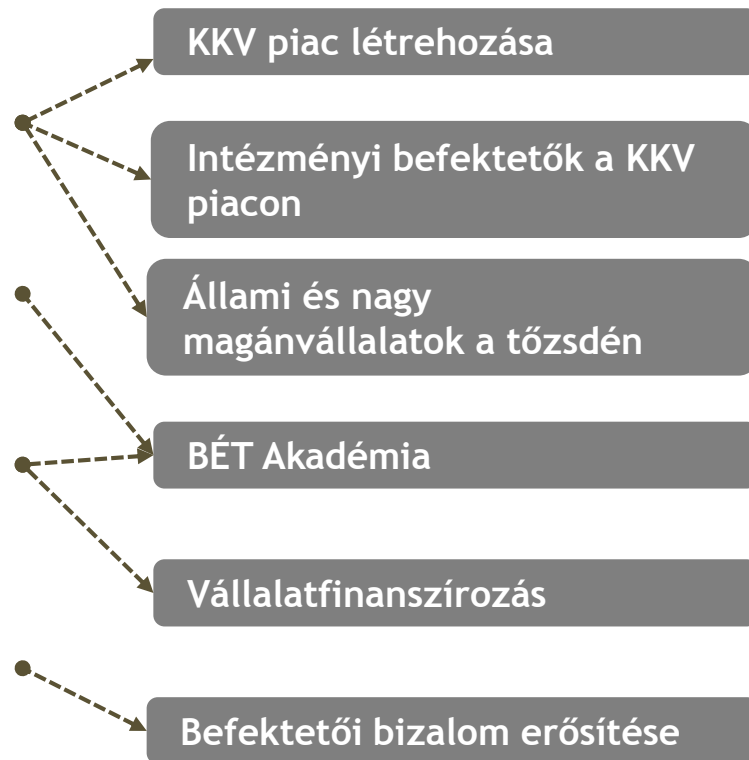
- Kisebb papírok likviditásának növelése
- Aktív partnerek a tőzsdei bevezetésekhez
- Növelni a nem részvénytőzsdés kereskedési bevétel értékét
- Stabil, hatékony IT szolgáltatások

Tőzsdefejlesztés

– Milyen megoldásokon dolgozik a BÉT?

- 1 Jó befektetési sztorik hiánya a budapesti tőzsdén
- 2 Konzervatív (elavult) megtakarítási szerkezet, magas készpénztartás
- 3 Fejlesztésre szoruló pénzügyi kultúra (kibocsátói és keresleti oldalon egyaránt)
- 4 Negatív tőkepiaci történések

Köszönöm a figyelmet!